

INFLUENȚA COMERȚULUI INTERNAȚIONAL ASUPRA OCUPĂRII RESURSELOR DE MUNCĂ DIN ROMÂNIA

THE FOREIGN TRADE IMPACT ON THE ROMANIAN EMPLOYMENT

Emilia HERMAN

Universitatea “Petru Maior” din Tîrgu-Mureș

Facultatea de Științe Economice, Juridice și Administrative

Catedra de Finanțe-Contabilitate

Str. Nicolae Iorga, nr.1, Tîrgu – Mureș, MUREȘ, 540088, România

email: emilia.herman@ea.upm.ro

Abstract: *Teoria și practica economică demonstrează că procesul de creștere economică și gradul de ocupare din fiecare țară depind atât de factorul intern cât și de participarea la schimburile economice externe. În prezentul studiu ne propunem să evidențiem influența comerțului extern (import și export) asupra ocupării resurselor de muncă din România, în perioada 1991-2006. Din cercetarea noastră rezultă că în România nu se poate stabili o legătură directă semnificativă statistic între dinamica exporturilor și dinamica populației ocupate, motiv pentru care putem afirma că nu se verifică teoria economică, cu privire la relația directă dintre export și ocupare. Pe de altă parte se verifică teoria conform căreia creșterea importurilor poate duce la reducerea gradului de ocupare din România.*

Cuvinte cheie: comerț internațional, export, import, ocuparea resurselor de muncă, creștere economică

Clasificare JEL: O24, P33, P45

Abstract: *The economic theory and practice proves that economic growth and employment rate in each country depend on both the domestic factor and participation in foreign economic exchanges. In this study we propose ourselves to emphasize the impact of foreign trade (import and export) on labor employment in Romania, in 1991-2006. As a result of our research, in Romania a significant direct relation cannot be set statistically between dynamics of exports and dynamics of employed population, and as a result, we can state that economic theory is not proven, as regards the direct relation between export and employment. On the other hand, the theory wherein increase of imports may lead to the reduction of employment rate in Romania is proven.*

Keywords: foreign trade, export, import, employment, economic growth

JEL Classification: O24, P33, P45

1 INTRODUCERE

Comerțul exterior reprezintă una din cele mai vechi legături economice dintre țări, deoarece nici o țară nu dispune de totalitatea resurselor necesare consumului normal al populației. O parte din produsele consumate într-o țară sunt produse în alte țări iar o parte din producția unei țări este exportată și se consumă în alte țări. Din acest motiv, atunci când se determină volumul producției interne trebuie să se ia în considerare și cererile externe de produse, iar când se determină venitul realizat trebuie să se includă și cel ce provine din relațiile comerciale internaționale.

Comerțul internațional, respectiv exporturile și importurile, produc un efect direct asupra creșterii economice prin acțiunea directă asupra cheltuielilor agregate la nivelul economiei naționale. Cunoscând faptul că PIB reprezintă valoarea producției totale realizate în interiorul unei țări, atunci exportul de bunuri și servicii finale reprezintă o componentă adițională a cheltuielilor agregate precum consumul (public și privat) și investițiile. Dar o parte din ceea ce achiziționează populația, sectorul guvernamental și firmele reprezintă bunuri produse în străinătate. Pentru a obține cererea totală de bunuri produse în interiorul țării trebuie ca din totalul cererii (pentru bunuri interne și pentru bunuri străine) să deducem importurile [PIB=Cerere agregată = Consum (privat și public)+Investiții+Export net]. Astfel că efectul net al comerțului internațional asupra nivelului și

1 INTRODUCTION

Foreign trade is one of the oldest economic connection between countries, as none country has all the resources necessary for the normal consumption of population. A part of products consumed in a country is produced in other countries and a part of a country's production is exported and is consumed in other countries. That is why, when the volume of domestic production is calculated, the foreign demands of products should be taken into account, and when the actual income is determined it should include the income provided by foreign trade relations. Foreign trade, exports and imports respectively, produce a direct effect over economic growth by means of the direct action over aggregated expenses across national economy.

As it is known that GDP is the value of total production achieved in a country, then export of final goods and services is an additional component of aggregate expenses as well as consumption (public and private) and investments. But a part of what population, governmental sector and companies buy represent goods produced abroad. In order to get the total demand of goods produced domestically, we should deduct imports from total demand (for domestic goods and foreign goods) [GDP=Aggregate demand = Consumption (private and public) + Investments + Net Export].

Thus, the net effect of foreign trade over the level

evoluției cheltuielilor agregate și chiar asupra nivelului și evoluției ocupării resurselor de muncă este măsurat prin **exportul net**, calculat ca diferență între valoarea exportului de bunuri și servicii (X) și valoarea importului de bunuri și servicii (M).

2 EVOLUȚIA GENERALĂ A ACTIVITĂȚII DE COMERȚ EXTERIOR ÎN ANII TRANZIȚIEI LA ECONOMIA DE PIAȚĂ

Evenimentele din decembrie 1989 au constituit factorul declanșator al unor ample procese de reformă și restructurare care au afectat profund întregul sistem de resurse și nevoi din economia României. Printre reformele realizate de țările în tranziție, inclusiv de România, considerăm că liberalizarea schimburilor externe reprezintă una dintre măsurile care reflectă cel mai bine transformările economice. România, la fel ca și celelalte țări est-europene, imediat după 1990, a adoptat un sistem deschis cu țările din Europa Occidentală, abandonând schimburile comerciale din vechiul sistem închis - CAER. Exporturile României au fost destul de scăzute la începutul perioadei de tranziție, înregistrând în anul 1991 doar aproximativ 4,27 mld USD. Astfel, pe o perioadă de 17 ani, am asistat la o creștere a valorii exporturilor de 9,43 ori și importurilor de 11,96 ori. Considerăm că printre factorii ce au avut o influență importantă asupra volumului de bunuri importate și exportate se numără fluctuațiile cursului de schimb, inflația și politica monetar-valutară [3]. Din datele statistice prezentate în

and evolution of aggregate expenses and even over the level and evolution of labor employment is measured by means of the net export calculated as a difference between the value of export of goods and services (X) and value of import of goods and services (M).

2 GENERAL EVOLUTION OF FOREIGN TRADE IN THE YEARS OF TRANSITION TO THE MARKET ECONOMY

Events in December 1989 represented the drive force of some extensive reform and restructuring processes that affected profoundly the entire system of resources and needs in Romania's economy.

Among the reforms carried out by countries in transition, including Romania, we think liberalization of foreign exchanges is one of the actions that best reflect economic changes. After 1990, Romania, as much as the other Eastern European countries, adopted an open system with Western European countries, quitting the trade relations within the old closed system - CAER.

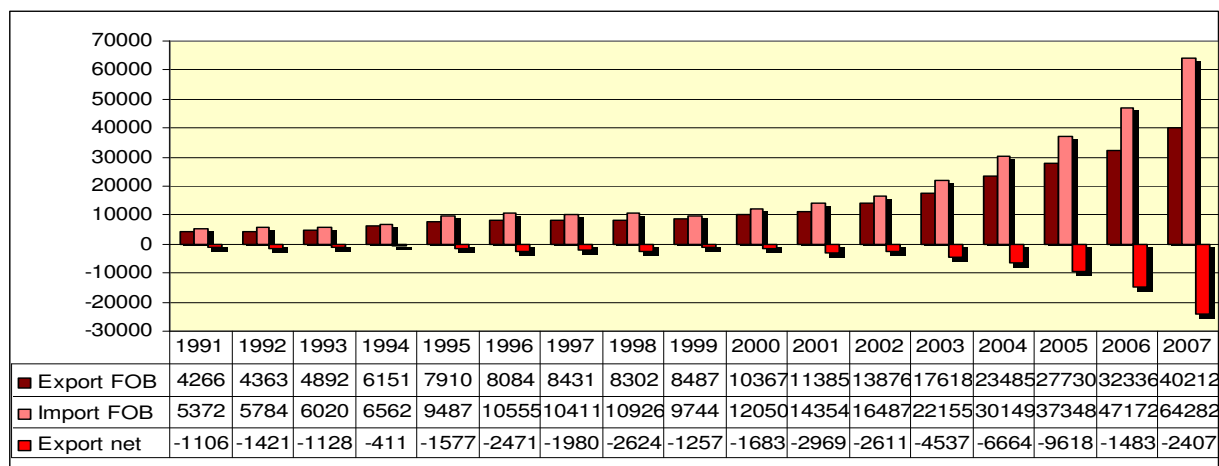
Romania's exports were quite low at the beginning of the transition period, recording only approximately \$ 4.27 billion in 1991.

Thus, a rise of exports by 9.43 times and a rise of imports by 11.96 times were recorded in 17 years.

We consider that among factors with a major impact over the volume of imported and exported goods, fluctuations of exchange rate, inflation and monetary-currency policy can be mentioned [3].

Of statistic data shown in the figure below it results

figura de mai jos rezultă tendința ascendentă clară, a clear downward trend, regardless exports, indiferent că este cazul exporturilor, importurilor imports or trade balance, and its deficit sau a balanței comerciale, respectiv a deficitului respectively.

Sursa: Anuarul Statistic al României, serii de timp 1990-2006, INS, 2007, p. 772, cd-rom; pentru anul 2007 Raport anual BNR

Source: Statistical Yearbook of Romania, time series 1990-2006, National Institute of Statistics, 2007, p. 772, cd-rom; for 2007, Annual Report, National Bank of Romania

Figura 1/Figure 1

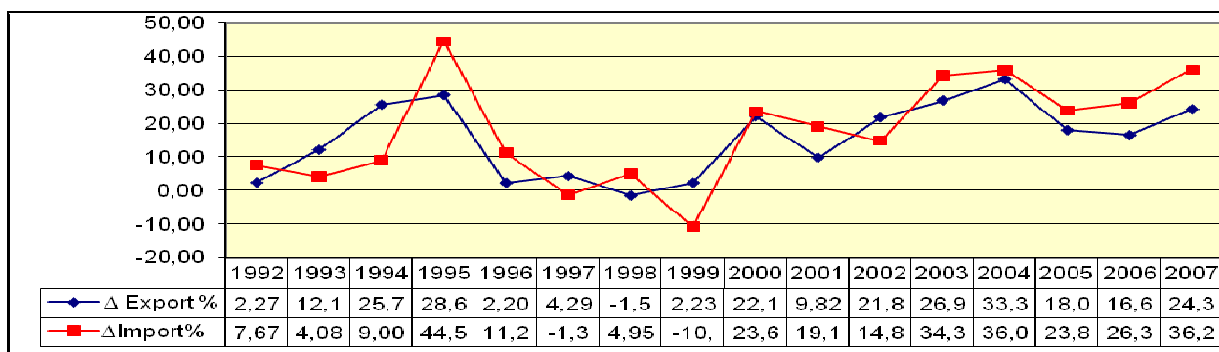
Evoluția exporturilor și importurilor României, 1991-2007(mil. USD)/ Evolution of Romania's exports and imports, 1991-2007(US \$ mil.)

În ceea ce privește **orientarea geografică pe parteneri**, tendința de intensificare a schimburilor comerciale cu Uniunea Europeană este evidentă. Datele statistice arată că în 1991 ponderea exporturilor către UE în totalul exporturilor realizate de România a fost de 36,9% iar în anul 2007 de 71,05%. În ceea ce privește situația importului este asemănătoare în sensul că ponderea importurilor dinspre UE, în totalul importurilor realizate de România, în anul 1990 a fost de 28,7% iar în anul 2007 de 71,88%. [4,8]. Deși comerțul

As regards **geographical orientation divided on partners**, the enhancement trend of trade exchanges with the European Union is obvious. Statistic data shows that in 1991 the weight of exports to the European Union in total exports of Romania was 36.9% and in 2007 it was 71.05%. The situation of import is similar as the weight of imports from the European Union, in total imports of Romania, was 28.7% in 1990 and 71.88% in 2007 [4, 8]. Although the foreign trade of Romania has

exterior al României s-a reorientat din punct de vedere geografic schimbările comerciale externe ale țării nu au înregistrat eficiența dorită, nivelul exporturilor situându-se sub cel al importurilor, reorientarea geografică nefiind însoțită de schimbări de importanțe în structura bunurilor exportate. Datele din **Figura 2** reflectă că România se situează în cadrul țărilor în tranziție cu o dinamică a exporturilor inferioară dinamicii înregistrate de importuri. Din analiza celor doi indicatori, se constată că au existat perioade în care dinamica exporturilor depășește dinamica importurilor (1993, 1994, 1997, 1999, 2002), dar în majoritatea cazurilor situația a fost inversă. Superioritatea ratei de creștere a importurilor față de rata de creștere a exporturilor demonstrează că politicile de liberalizare ale comerțului exterior au favorizat aflulul de mărfuri dinspre exterior iar cantitatea de bunuri exportată a rămas la un nivel mai scăzut.

reoriented geographically, the foreign trading of the country has not recorded the required efficiency, the level of exports being below that of imports, geographical reorientation has not been joined by significant changes in the structure of exported goods. Data in **Figure 2** shows that Romania is ranked within countries in transition with a dynamics of exports lower than dynamics registered by imports. Following analysis of the two indicators, it is noticed there were two periods when dynamics of exports was higher than dynamics of imports (1993, 1994, 1997, 1999, 2002), but in most cases, situation was reverse. As the rate of imports was higher than the rate of exports proves that liberalization policies of foreign trade favored the flow of goods from abroad and the amount of exported goods remained at a lower level.

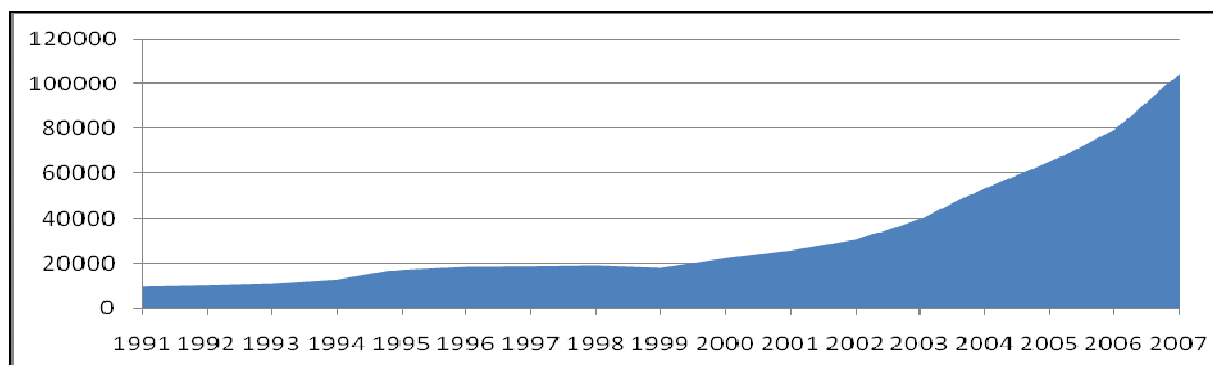
Sursa: Calcule proprii pe baza datelor din **Figura 1** /Source: Own calculations based on data contained in **Figure 1**

Figura 2/ Figure 1
Dinamica exporturilor, importurilor și PIB, 1991-2007/Dynamics of exports and imports, 1991-2007

Între dinamica *exportului și dinamica importului* există o legătură statistică directă puternică, valoarea coeficientului de corelație Pearson (calculat pe baza datelor din **Figura 2**) fiind de 0,792 (pentru un nivel de semnificație (sig.0.000) mai mic de 0,01), ceea ce reflectă că o mare parte din import are ca sursă de finanțare valuta încasată din export.

Apreciem că evidențierea *activității de comerț exterior pe ansamblu* este importantă deoarece redă atât dinamica exporturilor cât și pe cea a importurilor. Datele din **Figura 3** ne arată că în perioada 1996-1999, a avut loc o relativă stabilizare a volumului tranzacțiilor în jurul valorii de 20.000 mil. USD. Practic, această stabilizare este determinată de nivelul relativ constant a importurilor și exporturilor în această perioadă.

Between dynamics of *export* and dynamics of *import* there is a strong direct statistic connection, the value of the Pearson correlation coefficient (calculated based on data in **Figure 2**) being 0.792 (for a significance level (sig.0.000) lower than 0.01), showing that a great amount of import is financed by the currency enched as a result of export. We consider that emphasizing *the entire foreign trade activity* is important because it shows both dynamics of exports and dynamics of imports. Data in figure 3 shows that a relatively stabilization of the amount of transactions of nearly US \$20,000 mil. took place in 1996-1999. Practically, this stabilization is caused by the relatively steady level of imports and exports in this period.

Sursa: Calcule proprii pe baza datelor din **Figura 1** / Source: Own calculations based on data contained in **Figure 1**

Figura 3/Figure 3

Evoluția comerțului exterior al României, 1991-2007 (mil. USD/ Evolution of foreign trade concerning Romania, 1991-2007 (US\$ mil.)

Tendința ulterioară de creștere continuă este evidentă, motiv pentru care putem afirma că implicarea României din punct de vedere al volumului total al comerțului exterior în schimburile economice externe este din ce în ce mai intensă. Această situație ar putea fi interpretată foarte favorabilă României, în condițiile în care la ora actuală se promovează ideea liberului schimb și al avantajelor pe care le poate aduce acesta. În realitate însă, în volumul comerțului exterior o pondere importantă o au importurile care afectează negativ situația balanței comerciale. Apreciem că creșterea importurilor a fost determinată, în primul rând, de neadaptarea suficientă a ofertei naționale la cerințele pieței, fapt ce a determinat acoperirea decalajului dintre cererea și oferta internă de bunuri prin apelarea la importuri dar cu consecințe negative atât asupra creșterii economice și ocupării resurselor de muncă.

3 CORELAȚIA STATISTICO-ECONOMICĂ DINTRE COMERȚUL INTERNAȚIONAL ȘI OCUPAREA RESURSELOR DE MUNCĂ

Analizând *legătura dintre nivelul importului de bunuri și servicii și nivelul de ocupare al resurselor de muncă*, în perioada 1991-2006, în România, se constată că importul produce efecte negative asupra ocupării resurselor de muncă. Între cei doi indicatori există o *legătură inversă*, de intensitate medie, manifestată concret prin creșterea importului fapt ce a determinat scăderea populației ocupate, situație

The subsequent trend of continuous rise is obvious, and that is why, we may state that Romania's implication as regards the total volume of foreign trade in foreign economic exchanges is more and more intense.

This situation could be interpreted as being very favorable to Romania, as the idea of free exchange and its related benefits is currently promoted. Actually, imports that negatively affect the situation of the trade balance have a significant weight in the volume of foreign trade.

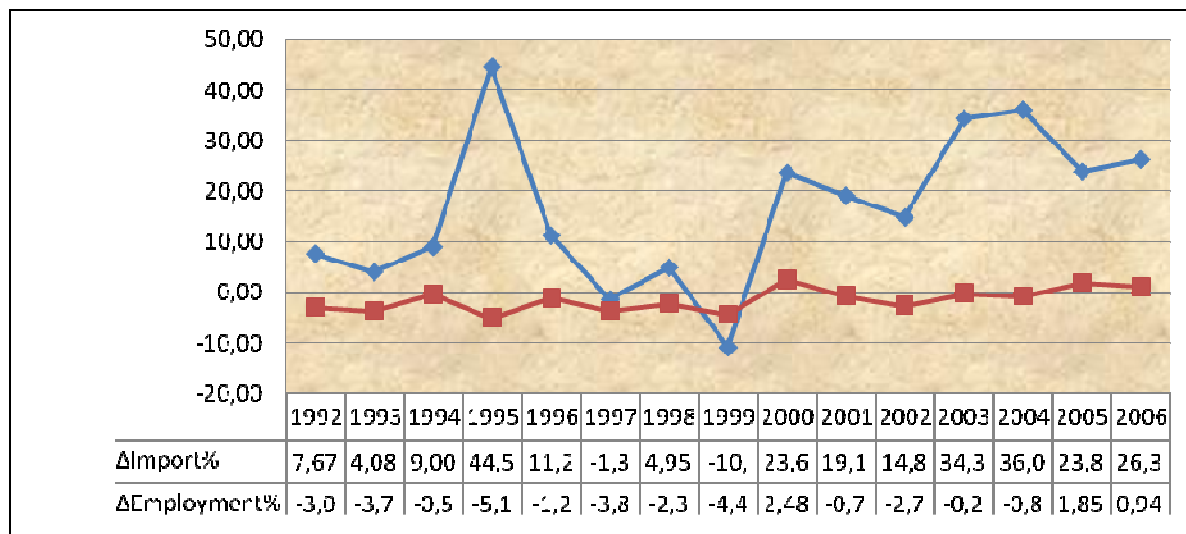
We consider that increase of imports was first of all determined, by the non-adaptation of domestic supply to the market requirements, and as a result, the gap between domestic supply and demand of goods was covered by means of imports but with negative consequences both over economic growth and labor employment.

3 STATISTICO-ECONOMIC CORRELATION BETWEEN FOREIGN TRADE AND EMPLOYMENT

Surveying *the connection between the level of imports of goods and services and the labor employment rate*, in Romania, in 1991-2006, it is noticed that import causes negative effects over labor employment. Between the two indicators there is an *opposite connection*, of medium intensity, actually exhibited by rising import and as a result, the employed population went down, this situation

evidențiată statistic prin valoarea coeficientului de corelație Pearson (-0,63), calculat pe baza datelor din figura de mai jos **Figura 4**:

being statistically emphasized by the Pearson correlation coefficient (-0.63), calculated based on data contained in figure below **Figure 4**:

Sursa: Calcule proprii pe baza datelor din figura nr.1 și Anuarul Statistic al României, INS, 2007, p. 138
 Source: Own calculations based on data contained in figure 1 and Statistical Yearbook of Romania, time series 1990-2006, National Institute of Statistics, 2007, p. 138

Figura 4/Figure 4

Corelația dintre import și ocuparea resurselor de muncă (%) / Correlation between import and employment (%)

Explicația constă în existența unui nivel ridicat al importului de bunuri și servicii ce nu creează condiții favorabile creșterii producției interne, ci dimpotrivă. La rândul ei restrângerea producției (în special al celei industriale), din România a determinat disponibilizări de personal) și în consecință reducerea gradului de ocupare. Menționăm că în anul 2006 comparativ cu anul 1990, numărul salariaților a scăzut, în mărime

Explanation consists in the existence of a high import of goods and services that do not create favorable conditions to rising domestic production, on the contrary. In its turn, the reduction of production (especially the industrial production), in Romania has caused lying-offs and consequently the reduction of employment rate. We mention that in 2006 compared to 1990, the number of employees dropped, in absolute size, by 3489

absolută, cu 3489 mii persoane (media anuală absolută a fost de -205,24 mii persoane) și în mărime relativă cu aproximativ 42,78% [4].

În *Raportul anual privind Balanța de plăți externe, BNR*, se prevede că „Creșterea economică a fost susținută ca și în anii precedenți de absorbția internă și nu de exportul net, datorită depășirii cu regularitate a ritmului de creștere a exportului de către ritmul de creștere a importului, a deteriorării ponderii deficitului de cont curent în PIB și a menținerii ratei de economisire la un nivel redus” [5]. Faptul că în România satisfacerea consumului se realizează în mare parte prin bunuri de consum importate nu asigură condițiile necesare pentru crearea de locuri de muncă la noi în țară, deoarece reducerea ofertei interne de bunuri și servicii prin substituirea producției interne cu oferta provenită din importuri are ca efect reducerea ocupării. Prin urmare, creșterea importului poate echivala cu pierderea locurilor de muncă pe plan intern importându-se nu numai bunuri și servicii ci și șomaj, alături de alte dezechilibre macroeconomice: deficitul balanței comerciale și balanței de plăți, deprecierea monedei naționale, etc. [2]

Pentru a reduce efectul negativ al importului asupra ocupării resurselor de muncă este necesar ca producătorii interni să-și adapteze oferta la cerințele agenților economici astfel încât cererea internă de bunuri de consum și bunuri investiționale să-și găsească corespondență în oferta internă.

Tendința de creștere continuă a importului și în

thousand people (absolute annual average -205.24 thousand people), and in relative size, by approximately 42.78% [4].

The Annual Report concerning the Balance of Foreign Payments mentions that „As in the previous years, economic growth has been sustained by domestic absorption and not by net export, due to the regular overtaking of export growth pace by import growth pace, due to lowering the weight of current account deficit in GDP and maintaining the savings rate at a low level [5].

The fact that in Romania, compliance with consumption is mainly done by means of imported consumer goods and does not ensure the necessary conditions to create jobs in our country, due to reduction of domestic supply of goods and services, substitution of domestic production with supply provided by imports results in lowering employment.

Therefore, the rise of import may drive the lost of jobs internally, importing not only goods and services but also unemployment, and other macroeconomic disequilibrium: deficit of trade balance and balance of payments, national currency depreciation etc. [2]

In order to reduce the negative effect of import over labor employment it is necessary for the domestic producers to adapt their supply to the requirements of companies so as the domestic requirement of consumer goods and investment goods find correspondence in the domestic supply.

The continuous rising trend of import and

special a ponderii importului în venit nu este pe deplin justificată deoarece pe măsura creșterii venitului și ofertei din țara noastră, mai ales după anul 2000, este normal ca aceasta (oferta internă) să satisfacă o parte din ce în ce mai mare din cererea internă, pe baza producției interne la o categorie cât mai largă de bunuri și servicii. Considerăm, la fel ca și alți autori [1] că a continua pe această direcție înseamnă ca deficitele anuale cumulate ale balanței de plăți să se oglindească în creșteri ale datoriei externe cu rate purtătoare de dobândă tot mai mari. Deși teoria și practica economică demonstrează că, în mod normal, creșterea exportului contribuie la creșterea producției naționale și implicit la crearea de locuri de muncă în România, **creșterea exportului nu a determinat creșterea gradului de ocupare** ci dimpotrivă populația ocupată s-a redus. Valoarea coeficientului de corelație Pearson (0,320 pentru un nivel de semnificație 0,245 mai mare de 0,05), calculat pe baza datelor din **Figura 2** și **Tabelul 1**, pentru perioada 1990-2006, arată că între dinamica anuală a exporturilor și dinamica populației ocupate nu se poate stabili o legătură economică directă, semnificativă statistic. Explicația ar putea fi dată de restructurarea economiei românești, de disponibilizările masive ce au avut loc mai ales în industrie, de incapacitatea sectorului privat de a crea locuri de muncă astfel încât să fie absorbită forța de muncă disponibilizată de sectorul de stat, de importul masiv de bunuri economice, etc.

În România, pe perioada 1991-2006, între ponderea populației ocupate **în sectorul majoritar privat**, în

especialmente greutatea importului în venit nu este pe deplin justificată deoarece pe măsură ce venitul și oferta din țara noastră, mai ales după anul 2000, cresc normal, aceasta (oferta internă) satisface o parte din cererea internă, pe baza producției interne la o categorie cât mai largă de bunuri și servicii.

Just ca și alți autori [1] că a continua pe această direcție înseamnă că deficitele anuale cumulate ale balanței de plăți să se oglindească în creșteri ale datoriei externe cu rate purtătoare de dobândă tot mai mari.

Deși teoria și practica economică demonstrează că, în mod normal, creșterea exportului contribuie la creșterea producției naționale și implicit la crearea de locuri de muncă în România, **creșterea exportului nu a determinat creșterea gradului de ocupare** ci dimpotrivă populația ocupată s-a redus. Valoarea coeficientului de corelație Pearson (0,320 pentru un nivel de semnificație 0,245 mai mare de 0,05), calculat pe baza datelor din **Figura 2** și **Tabelul 1**, pentru perioada 1990-2006, arată că între dinamica anuală a exporturilor și dinamica populației ocupate nu se poate stabili o legătură economică directă, semnificativă statistic.

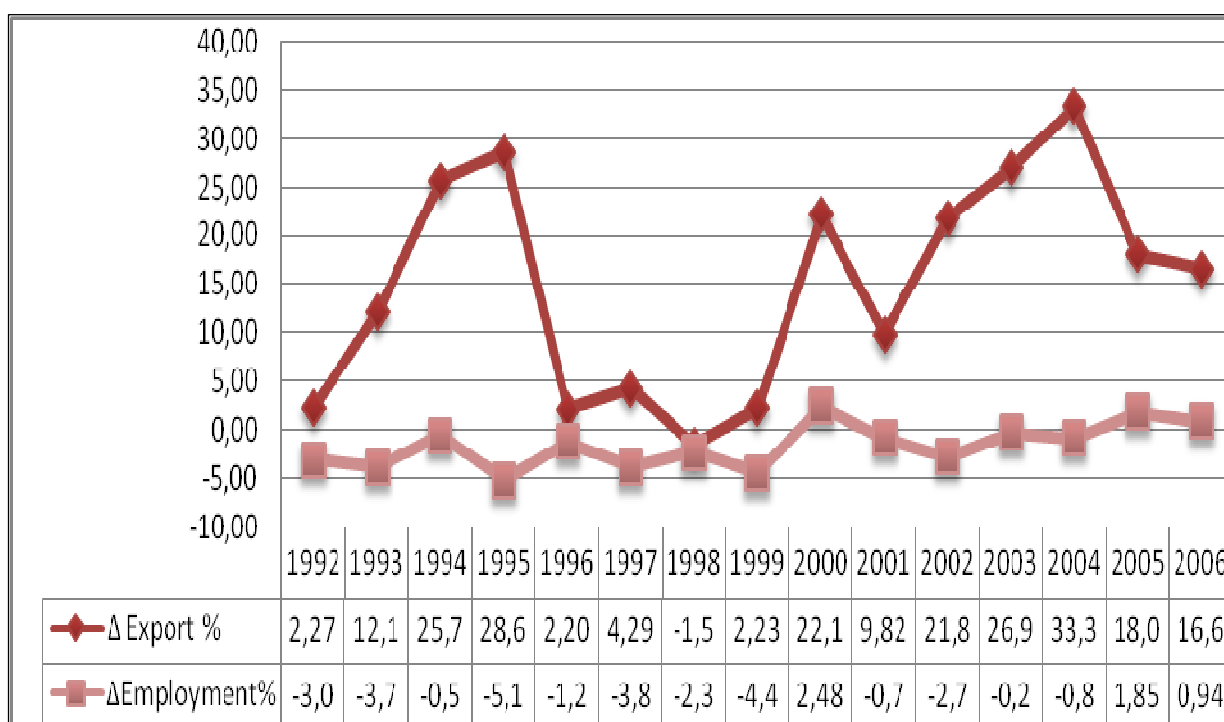
Explicația ar putea fi dată de restructurarea economiei românești, de disponibilizările masive ce au avut loc mai ales în industrie, de incapacitatea sectorului privat de a crea locuri de muncă astfel încât să fie absorbită forța de muncă disponibilizată de sectorul de stat, de importul masiv de bunuri economice, etc.

The value of the Pearson correlation coefficient (0.320 for a significance level of 0.245 higher than 0.05), calculated based on data in **Figure 2** and **Table 1**, for 1990-2006, shows that between the annual dynamics of exports and dynamics of employed population, a statistically significant and direct economic relation cannot be set.

The explanation could be given by the restructuring of Romanian economy, massive laying-off that took place especially in the industry, non-capability of private sector to create jobs so as to absorb the labor laid-off by the state sector, by the massive import of economic goods etc.

totalul populației ocupate, și ponderea exportului realizat de firmele private, în total export, s-a stabilit o legătură directă foarte puternică (coeficientul de corelație Pearson=0,965, pentru un nivel de semnificație mai mic de 0,01).

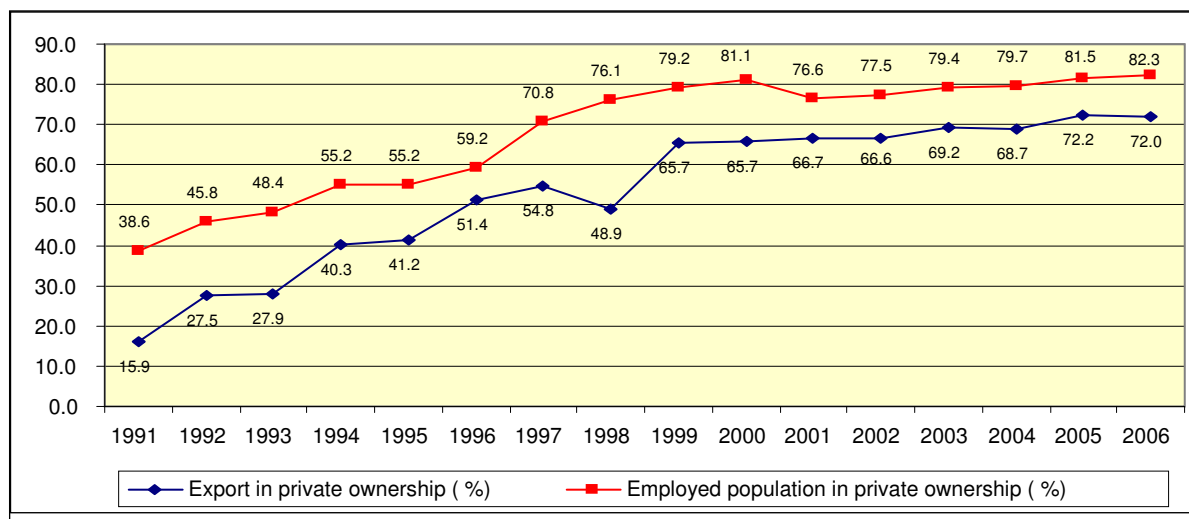
for a significance level lower than 0.01) was set between the weight of employed population in the *private sector* in total employed population and the weight of export made by private companies, in total investments.

Sursa: Calcule proprii pe baza datelor din figura nr. 1 și Anuarul Statistic al României, INS, 2007, p. 138
 Source: Own calculations based on data contained in figure 1 and Romanian Statistical Yearbook, time series 1990-2006, National Institute of Statistics, 2007, p. 138

Figura 5/Figure 5

Corelația dintre export și ocuparea resurselor de muncă (%)
The correlation between export and employment (%)

Sursa: Calcule proprii bazate pe datelor din Anuarul Statistic al României, INS, 2007, p.772, p.140/
 Source: Own calculations based on data contained in the Romanian Statistical Yearbook, 2007, p.772 and p.140

Figura 6/ Figure 6

Corelația dintre populația ocupată și export, pe forme de proprietate (%) / Correlation between civil employment and export, by type of ownership (%)

Apreciem că, pe ansamblul economiei, exportul realizat de firmele din sectorul privat s-a dovedit insuficient pentru a absorbi forța de muncă eliberată de sectorul public.

We consider that, on the whole economy, export made by the private companies have proved insufficient to absorb the labor released by the public sector, without succeeding to create enough jobs to absorb those jobs diminished in the public sector.

4 CONCLUZII

Pentru a atenua efectul negativ al importului asupra ocupării resurselor de muncă este necesar ca producătorii interni să-și adapteze oferta la cerințele agenților economici astfel încât cererea internă de bunuri de consum și bunuri

4 CONCLUSIONS

To mitigate the negative effect of the import on the employment it is necessary that the domestic manufacturers to adapt their offer to the economic agents' requirements so that the domestic demand of goods and investment goods to find a respondent

investiționale să-și găsească corespondență în oferta internă. Adaptarea ofertei presupune creșterea calității factorilor de producție, perfecționarea managementului producției, formarea profesională continuă a forței de muncă, asigurându-se în același timp premisele esențiale pentru creșterea cantitativă și calitativă a bunurilor și serviciilor. Pentru ca exportului să-i revină adevăratul rol de dinamizator al ocupării resurselor de muncă și al procesului de creștere economică, este nevoie de elaborarea și aplicarea unui mecanism investițional eficient, care să determine actorii economiei, pe de o parte, să mobilizeze fonduri de investiții cât mai mari și din surse diversificate iar, pe de altă parte, să dirijeze fondurile respective spre activități eficiente ale economiei reale.

in the domestic offer. Adaptation of supply assumes the increase of the quality production factors, the production management improvement, the continuous professional training of labor force, thus securing the essential premises for a quantitative and qualitative increase of goods and services. In order the export has the real role of driving force concerning labor employment and economic growth, it is necessary to elaborate and apply an efficient investment mechanism, in order to determine on the one hand, the economy players, to mobilize as high as possible investment funds and from diversified sources and, on the other hand, to guide the funds concerned to efficient activities of actual economy.

Bibliografie:

- [1] Iancu A., *Politică și economie. Repere ale unui sistem economic performant*, Centru Român de Economie Comparată și Consensuală, 2000.
- [2] Herman E., The influence of final consumption on employment in Romania, *Analele Universității din Oradea, Seria: Științe economice*, TOM XVII, Ed. Universității din Oradea, 2008.
- [3] Stiglitz Joseph E., Walsh Carl E., *Economie*, Ed. Economică, București, 2005.
- [4] *Romanian Statistical Yearbook, INS*, 2007.
- [5] Balanța de plăți și poziția investițională internațională a României, Raport anual 2006, BNR.
- [6] <http://www.cnp.ro>
- [7] *Employment in Europe 2007*,
http://europa.eu.int/comm/employment_social/employment_analysis
- [8] http://www.cnp.ro/user/repository/comertul_exterior_2007.pdf